

... A SAMOZREJME AJ DETÍ!

... alebo o tom, že náboženstvo je ako jazyk, ktorý sa učí v komunite – ale stačí jedna generácia na jeho zabudnutie.

BOŽIE SLOVO:

(Mk 10,13-16 SSV)

Čítanie zo sv. evanjelia podľa Marka: *Tu mu prinášali deti, aby sa ich dotkol. Ale učeníci ich okrikovali. Keď to Ježiš videl, namrzený im povedal: "Nechajte deti prichádzať ku mne! Nebráňte im, lebo takým patrí Božie kráľovstvo. Veru, hovorím vám: Kto neprijme Božie kráľovstvo ako dieťa, nevojde doň." Potom ich objímal, kládol na ne ruky a požehnával ich.* Počuli sme Božie slovo!

ÚVAHA:

(na doplnenie www.inky.sk, úvahy/katechézy č. 344, 586)

Farnosť má svoju zodpovednosť nielen za svojich dospelých členov, ale aj za deti, ktoré v nej boli pokrstené a v nej vyrastajú. Cirkev o tom hovorí veľmi jasne: „Časť zodpovednosti za rozvinutie a zachovanie milosti prijatej v krste nesie celé cirkevné spoločenstvo.“ (KKC1255); „Krst detí už svojou povahou vyžaduje katechumenát po krste. Nejde len o potrebné poučenie po krste, ale aj o nevyhnutné rozvíjanie krstnej milosti počas rastu osoby.“ (KKC 131); „Katechumenát alebo formácia katechumenov má za cieľ umožniť im, aby ako odpoveď na Božiu iniciatívu a v spojení s konkrétnym cirkevným spoločenstvom priviedli k zrelosti svojej obrátenie a svoju vieru. Ide o formáciu celého kresťanského života, ktorou „sa učeníci spájajú s Kristom, svojím Učiteľom. Preto treba katechumenov náležite zasväcovať do tajomstva spásy a do mravného života podľa evanjelia.““ (KKC 1248).

Priznám sa, že ako kňaz sa neviem rozhodnúť, čo je v praxi lepšie: Keď dieťa je v náboženstve od malička vychovávané, alebo nie. Ak dieťa nie je vychovávané vo viere a dostane sa ku kresťanstvu a evanjeliu neskôr, spravidla ho prijíma hlbšie a otvorenejšie, než deti, ktoré sú kresťanmi akože „od malička“. Je tu ale ohromné riziko, že v súčasnom *post-kresťanskom* svete na Krista reálne nenarazí nikdy a ostane stratené navždy. Na druhej strane to, čo nazývame „kresťanskou výchovou“ je v súčasnosti až príčasto len mechanická sotva výchova k akémusi folklóru, vonkajšiemu ritualizmu, k „zberateľskej mentalite“ (ako to nazval jeden plzenský kňaz), kde treba mať „všetko na poriadku“ ako nejaké *známky v albume* a k spúste iných povier a často výslovných bludov... Keď dieťa konečne dospeje do veku, kedy by veci mohlo začať chápať, buď je už z toho, čo mu bolo pod menom „kresťanstvo“ odovzdané, otrávené a zunané a odmieta tak aj kresťanstvo samotné, alebo je potrebné najprv namáhať prekonávať a odstraňovať všetky tie roky vžitých deformácií...

Pre malé deti sú mnohé oblasti farského života nezrozumiteľné. Svätá omša je dlhá, nepochopiteľná, nezrozumiteľná a preto nudná a dieťa sa do nej pred 1. sv. prijímaním ani nemôže naplno zapojiť, je len divákom. Modlitby, dokonca jednoduchý Otčenáš, sú pre dieťa nezrozumiteľné, dlhé a nudné. Evanjelium a Ježišova obeta, jadro kresťanstva, sú pre malé dieťa nezrozumiteľné a nepochopiteľné, pohľad na kríž u neho spočiatku vyvoláva len zmätok a chaos. Cirkev si to veľmi dobre uvedomuje a napríklad o sv. omši hovorí: „*Hoci dnes už možno v omši používať národný jazyk, predsa jej slová a znaky nie sú dostatočne prispôsobené chápavosti detí. Hrozí im (preto) nebezpečenstvo, že utrpia duchovnú škodu, ak sa budú rok za rokom stretávať v Cirkvi s tým, čomu nerozumejú.*“ (Slávenie svätej omše za účasti detí, Úvodné smernice 2) a radí: „*Deti, ktoré sa ešte nevedia alebo nechcú zúčastniť na omši, možno počas omše umiestniť na osobitnom oddelenom mieste, kde ich opatrujú napríklad niektoré farské pomocnice; na konci obradov ich môžu priviesť do kostola, aby dostali spolu s ostatnými požehnanie.*“ (tamtiež, 16). Teraz si možno niekto povie: No ale ak nemám brať dieťa od malička do kostola, aby si navyklo chodiť doň, tak potom ako ho mám vlastne nábožensky vychovávať? V skutočnosti veľmi jednoducho!

To podstatné z kresťanstva je totiž prístupné dieťaťu už od malička – a tým je samotné spoločenstvo Cirkvi, farské spoločenstvo, obzvlášť malá farská bunka, ktorej sme ako rodina členmi. Kultúrna kritička Mary Eberstadtová vo svojej knihe *Ako Západ skutočne stratil Boha* argumentuje, že náboženstvo je ako *jazyk*: je možné sa ho naučiť len v komunite, počínajúc komunitou rodiny. Kresťanstvo je vo svojej podstate *život*, nie praktikovanie niečoho, dodržiavanie niečoho, či zúčastňovanie sa niečoho. Je to život, ktorý sa žije, 24 hodín denne, 7 dní v týždni, v rodine, v komunite, vo farnosti, život preniknutý Bohom, preniknutý vzájomnou láskou, službou, súcitom, úsilím o jednotu, preniknutý spoločenstvom, liturgiou, slávením, službou Kráľovstvu, kde sa Bohu a Jeho Dielu aj v praxi podriaďuje všetko – nie ako obeta, ale ako privilegium, ako niečo radostné. Je to atmosféra Ducha Svätého, Jeho života, darov, chariziem, ktorá toto všetko preniká. Dieťa je kresťanský vychovávaný v prvom rade tým, že v tejto atmosfére od malička žije a je súčasťou tohto života. Poučky ho poľahky naučia katechéti v škole. Na sviatosti sa tiež pripraví, keď príde čas a rovnako si zamiluje Eucharistiu a účasť na sv. omši – pretože si už predtým zamilovalo Krista a zamilovalo Cirkev. A zamilovalo si ich tak a preto, že od malička videlo a zažívalo túto lásku na svojich rodičoch, súrodencoch, v malom spoločenstve, vo farnosti, od malička do seba nasávalo atmosféru slobody a vykúpenia a Božej milosti a tak sa aj samo stalo kresťanom, ani nevedelo ako...☺ Toto je ďalšia kľúčová úloha farnosti i nášho spoločenstva: byť takýmto miestom a slúžiť deťom, pokrsteným v našej farnosti, práve týmto spôsobom! Ak farnosť (a rodina) túto funkciu nespĺňa, je len malá nádej, že dieťa niekedy nastúpi cestu Evanjelia. Sekularizmus tu nie je preto, že svet je nekresťanský, vždy taký bol, ale že naše farnosti (a rodiny) už viac v praxi nie sú kresťanské a neplnia si ani svoju úlohu, ktorá im je zverená a ktorú ako svoju zodpovednosť voči deťom pri ich krste na seba vzali.

UVAŽOVANIE:

Zlyhanie farnosti ako spoločenstva viery je málokde viditeľné lepšie, než práve tu: v procese, keď deti rodičov, ktorí ešte „chodia do kostola“, opúšťajú kresťanstvo úplne... Prečo je to tak?

Mary Eberstadtová vysvetľuje, že keď sa rodina a komunita rozpadnú a zlyhajú, prenos náboženstva na ďalšiu generáciu sa stáva oveľa zložitejším. Úplne stačí, aby v odovzdaní tradície zlyhala jedna generácia, a táto tradícia zmizne zo života rodiny a následne zo života komunity – a presne toto sa v našich rodinách, v spoločenstve, vo farnosti deje, presne toto! „*Keď sa rozpadnú konkrétne stelesnenia vzťahu k Bohu, stáva sa veľmi ťažké pridržať sa ho v abstraktnej rovine. ... Generácia mileniálov začala opúšťať cirkev v počtoch, ktoré nemajú v histórii USA obdobu. A túto odchádzajúci takmer určite nevedeli, čo vlastne odhadzovali: nový výskum spoločenských vied naznačil, že mladí dospelí takmer vôbec nepoznajú učenie a prax historického kresťanstva. ... Ak má nastať autentická obnova, bude musieť nastať v rodinách a lokálnych cirkevných komunitách. ... Telo Kristovo, to je komunita ako organický celok zjednotený v Kristovi, kde každý člen je v láske odhodlaný podieľať sa na posilnení celku*“ (Rob Dreher) „*V tomto momente dejín Cirkvi v tejto krajine (a všeobecne na Západe) je menej naliehavé presvedčiť alternatívnu kultúru, v ktorej žijeme, o Kristovej pravde ako presvedčiť Cirkev, aby sama sebe ohlasovala svoj vlastný príbeh a rozvíjala svoj vlastný život*“ (Robert Louis Wilke).

ÚLOHA:

Porozprávajte sa: Ako na tom ako rodina ste? Ako malé spoločenstvo v rámci farnosti? To, čo žijeme – je to naozaj opravdivá *kultúra*, evanjeliový *životný štýl*, kde Kristus, Evanjelium, Duch Svätý prežaruje a preniká všetko a všetko je podriadené Bohu Kristovi Ježišovi, ktorý naozaj JE našim Bohom, stredom, Alfou i Omegou všetkého? Môžu sa deti – naše ale aj ostatné vo farnosti – púhym odkúpaním od nás takto skúsnostne učiť, čo to znamená byť nový, vykúpený, Kristom oslobodený a v Kristovej láske, jednote a radosti žijúcim človekom?